

اردوغان طوفان درو می‌کند

رجب طیب اردوغان حالا حتی پس از کودتای نرم درون‌حزبی و قبضه کامل قدرت در ترکیه باز هم آرامش ندارد و هر روز با بحرانی تازه روبه‌رو می‌شود.

به گزارش آران نیوز: آتش جنگ داخلی با کردهای ترکیه که ناامنی و لطمات اقتصادی فراوانی را در یک سال گذشته برای این کشور به همراه داشته به کنار، ماجراجویی‌های بی‌محابای او در میدان درهم و برهم مناقشات منطقه‌ای بویژه بحران سوریه، - حالا که ورق بازی تا حد زیادی برگشته- دامنگیر اردوغان شده و هر روز دردسری جدید را برایش رقم می‌زند. انفجار تروریستی اخیر در فرودگاه «آتاتورک» توسط عوامل داعش نیز حالا زخم دیگری است که نوجه‌های سابق بر پیکر سیاست‌ها و حکومت اردوغان و حزب عدالت و توسعه وارد کردند. اما اهمیت و تأثیر این مورد اخیر به مراتب بیشتر از بمب‌گذاری‌هایی است که ترکیه پیش از این هم آنها را تجربه کرده و حاصل جنگ و سرکوب کردهای جنوب این کشور بوده است.

غرور عثمانی شکسته شد

می‌توان گفت این حادثه بیشتر رشته‌های اردوغان را در هفته گذشته که به قیمت شکستن غرورش و عذرخواهی از روسیه و فضاخت عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی تمام شده بود - تا از این طرق بتواند ترکیه را از انزوا خارج کند- پنبه کرد. عذرخواهی اردوغان از روسیه برای سرنگونی هواپیمای این کشور در سوریه و نامه‌نگاری او بدین منظور با مسکو، به لحاظ سیاسی و اعتباری، هزینه سنگینی برای اردوغان و دولت ترکیه داشت، مخصوصاً آنکه یک ماه پیشتر اردوغان قاطعانه در مقابل دوربین‌ها گفت که ترکیه از حریم خود دفاع کرده و هرگز عذرخواهی نخواهد کرد. ترکیه در همین چند ماه گذشته از این تنش و تحریم‌های روسیه و ناامنی که در کشورش نهادینه می‌شود، محتمل ده‌ها میلیارد دلار ضرر و زیان شده است.

اردوغان تا آن اندازه دچار غرور قدرت شده بود که روابط ترکیه با بزرگ‌ترین شریک تجاری خود یعنی آلمان که دارای بالاترین روابط سیاسی و اقتصادی با ترکیه است را مورد هجمه قرار داد. زیرا آلمان‌ها نسل‌کشی ارمنه توسط دولت عثمانی را به رسمیت شناختند. آلمان برای حمایت از ترکیه در برابر تهدید از سوی مرزهای سوریه، سامانه دفاع موشکی خود را در این کشور مستقر کرده بودند اما آنکارا به وزیر دفاع آلمان اجازه ورود به ترکیه و بازدید از این سامانه را نداد. در نتیجه، آلمان‌ها هم سامانه خود را از ترکیه بردند تا آنکارا مجبور شود دست به دامان ایتالیایی‌ها شود.

اتحادیه اروپا هم در ماجرای گروکشی اردوغان از موضوع آوارگان سوریه برای لغو اخذ روادید اتباع ترکیه برای سفر به کشورهای این اتحادیه، بار دیگر آب پاکی را روی دست آنها ریخت. مخصوصاً این جمله دیوید کامرون، نخست‌وزیر انگلیس که «شاید ترک‌ها سال 3000 عضو اتحادیه شود» حکم پاشیدن ته‌مانده آب لیوان به صورت اردوغان را داشت.

کارشناسان بر این باورند که عوامل متعددی اردوغان را واداشته تا در روابط خود با کشورهای منطقه و روسیه بازنگری کند، از جمله: عقب‌ماندن از تحولات میدانی سوریه، زبان‌های کلان اقتصادی ناشی از سرایت و تشدید ناامنی به داخل ترکیه، و رکود صنعت درآمدزای توریسم و ضرر هنگفت این کشور به دلیل قطع روابط و تحریم‌های روسیه علیه ترکیه.

علاوه بر این، در داخل حزب عدالت و توسعه هم قلدربازی و مشی دیکتاتورانه اردوغان موجب نارضایتی عمومی و جدایی بسیاری از چهره‌ها و گروه‌های حاضر در این حزب شد؛ حزبی که روزگاری ترکیبی متنوع و ائتلاف‌گونه داشت و همین امر موجب موفقیت آن در به‌دست‌گرفتن قدرت در ترکیه شد. حالا اما بسیاری از چهره‌های حزبی منتقد اردوغان هستند، مشی او را بر نمی‌تابند و او را برای اصلاح سیاست‌های منطقه‌ای و خارجی‌اش تحت فشار گذاشته‌اند.

موج وارونه بحران

در این شرایط اردوغان در هفته گذشته از یک سو با احیای روابطش با رژیم صهیونیستی و از جانب دیگر با عذرخواهی از روسیه و اقدام برای بازسازی روابط با این کشور کوشید تا از حجم زیاد فشارها بر خود و ترکیه بکاهد. ضمناً، او امید داشت تا با نزدیک‌شدن به روسیه بار دیگر بتواند نقشی مؤثر در بحران سوریه ایفا کند.

اما انفجار فرودگاه «آتاتورک» به دست داعشی‌ها بخش عمده رویاهای اردوغان برای خروج اقتصاد ترکیه از بحران و بازگشت به بازی اصلی در سوریه را نقش بر آب کرد. حالا حتی با لغو تحریم‌های ترکیه از طرف پوتین، اوضاع ناامن داخلی این کشور توریست‌ها که منبع اصلی درآمد ترکیه هستند را فراری می‌دهد.

به باور کارشناسان و آنگونه که حشمت‌الله فلاحت‌پیشه می‌گوید، ترکیه حالا درگیر موج بازگشت بحران شده است. فلاحت‌پیشه گفت: اگر دولتمردان ترک رفتارشان در قبال تروریست‌ها را اصلاح نکنند، این بحران ادامه خواهد یافت. به گفته این نماینده مجلس، استانبول که روزی به مرکز راهبری تروریست‌ها در منطقه بدل شده بود، حالا خودش هدف تروریست‌ها قرار می‌گیرد. او می‌گوید: تروریسم یک مرکز راهبردی دور در آمریکا و اروپا دارد و یک مرکز راهبردی نزدیک که در ترکیه قرار دارد. بنابراین ترکیه درگیر موج بازگشت بحران شده است.

آرش خلیل‌خانه

